

Zaak C-494/23 [Mahá]ⁱ

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

3 augustus 2023

Verwijzende rechter:

Nejvyšší soud (Tsjechische Republiek)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

7 juni 2023

Verzoekende partij:

QE

IJ

Verwerende partij:

DP

EB

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Voorwerp dat door een strafrechtelijke vervolgingsautoriteit in gerechtelijke bewaring is gegeven nadat dit voorwerp niet langer nodig is voor de doeleinden van de strafprocedure – Vrijgave van het in bewaring gegeven voorwerp – Meerdere personen die aanspraak maken op het voorwerp – Noodzaak om voor de vrijgave van het voorwerp de toestemming te verkrijgen van alle partijen in de desbetreffende procedure – Vervanging van de toestemming van personen die weigeren toestemming te geven, door de uitspraak van de rechter

ⁱ Aan de onderhavige zaak is een fictieve benaming gegeven die niet overeenkomt met de werkelijke naam van een van de partijen in het geding.

In het hoofdgeding vorderen verzoekende partijen (met woonplaats in Tsjechië) dat een rechterlijke beslissing wordt gewezen die in de plaats komt van de wilsverklaring van verwerende partijen (met woonplaats in Frankrijk) waarbij toestemming wordt verleend om het in bewaring gegeven voorwerp vrij te geven aan verzoekende partijen.

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële verwijzing

Het verzoek om een prejudiciële beslissing betreft de uitlegging van de regels inzake de rechterlijke bevoegdheid in burgerlijke en handelszaken.

Meer bepaald wenst de verwijzende rechter van het Hof te vernemen of de procedure over de vervanging van de toestemming van de verwerende partij voor de vrijgave van het voorwerp dat door de strafrechtelijke vervolgingsautoriteit in gerechtelijke bewaring is gegeven, onder het autonome Unierechtelijke begrip „burgerlijke en handelszaken” in de zin van artikel 1, lid 1, van verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (PB 2012, L 351, blz. 1; hierna: „Brussel I bis-verordening”) valt.

Indien het Hof zou oordelen dat dit het geval is, wenst de verwijzende rechter te vernemen of de vordering waarmee een dergelijke procedure wordt ingesteld, moet worden aangemerkt als een „vordering tot voeging of tussenkomst” in de zin van artikel 8, punt 2, van de Brussel I bis-verordening, gelet op het feit dat die procedure een incidenteel karakter heeft ten opzichte van de procedure over gerechtelijke bewaring.

De rechtsgrondslag voor het verzoek is artikel 267 VWEU.

Prejudiciële vragen

- 1) Moet artikel 1, lid 1, van verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken aldus worden uitgelegd dat de procedure over de vervanging van de toestemming van de verwerende partij voor de vrijgave van het in gerechtelijke bewaring gegeven voorwerp, die een incidentele procedure is ten opzichte van de procedure over de gerechtelijke bewaring, die een aanvang neemt doordat een door de strafrechtelijke vervolgingsautoriteit in beslag genomen voorwerp in gerechtelijke bewaring wordt gegeven, onder het begrip „burgerlijke en handelszaken” in de zin van die bepaling valt?
- 2) Indien de eerste vraag bevestigend wordt beantwoord, moet artikel 8, punt 2, van verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad

van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken dan aldus worden uitgelegd dat de vordering tot het verkrijgen van vervangende toestemming voor de vrijgave van het in gerechtelijke bewaring gegeven voorwerp, die is ingesteld door een van de partijen in de procedure over de gerechtelijke bewaring van het betreffende voorwerp, een vordering in de zin van die bepaling is jegens de overige partijen in die procedure?

Aangehaalde Unierechtelijke bepalingen

Verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (PB 2012, L 351, blz. 1): artikel 1, lid 1, artikel 4, lid 1, artikel 5, lid 1, artikel 8, punt 2, en artikel 26, lid 1

Aangehaalde rechtspraak van de Unie

Arrest van 14 oktober 1976, LTU, 29/76, EU:C:1976:137

Arrest van 27 oktober 1977, Bouchereau, 30/77, EU:C:1977:172

Arrest van 3 oktober 2013, Schneider, C- 386/12, EU:C:2013:633

Arrest van 28 februari 2019, Gradbenišтво Korana, C- 579/17, EU:C:2019:162

Arrest van 18 september 2019, Riel, C- 47/18, EU:C:2019:754

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) [wet nr. 141/1961 betreffende de strafrechtelijke procedure (wetboek van strafvordering)]

„§ 80

- (1) Indien het voorwerp dat [...] in beslag is genomen, niet meer noodzakelijk is voor de verdere [...] procedure, wordt het teruggegeven aan de [...] persoon aan wie het is ontnomen. Indien een andere persoon aanspraak maakt op het voorwerp, wordt het vrijgegeven aan de persoon ten aanzien van wie er geen twijfel bestaat dat hij de rechthebbende is. In geval van twijfel wordt het voorwerp in bewaring gegeven en wordt de persoon die er aanspraak op maakt, verwezen naar de civiele rechtsgang. [...]"

Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „ZŘS”) (wet nr. 292/2013 betreffende diverse gerechtelijke procedures; hierna: „wet nr. 292/2013”)

„§ 298

Vrijgave van het in bewaring gegeven voorwerp

- (1) De rechter geeft het in bewaring gegeven voorwerp vrij aan de rechthebbende op diens verzoek. Indien het voorwerp in bewaring is gegeven omdat iemand anders dan de rechthebbende aanspraak maakt op de vrijgave van het voorwerp [...], vereist deze vrijgave de toestemming van alle partijen [...].

[...]

§ 299

Vervanging van de toestemming voor de vrijgave van het in bewaring gegeven voorwerp

- (1) Indien de toestemming voor de vrijgave van het in bewaring gegeven voorwerp is geweigerd, kan deze toestemming worden vervangen door een onherroepelijke rechterlijke beslissing waarbij wordt vastgesteld dat degene die zich tegen de vrijgave heeft verzet, toestemming behoort te geven voor de vrijgave van het in bewaring gegeven voorwerp aan de verzoeker.
- (2) In zaken betreffende de in lid 1 bedoelde vervangende toestemming is de rechter bevoegd voor wie de procedure over bewaring wordt gevoerd.

§ 300

Bijzondere gevallen van bewaring

Indien de rechter aanvaardt dat voorwerpen in bewaring worden gegeven in gevallen die worden vermeld in andere wettelijke voorschriften, gelden de regels van een toepasselijk wettelijk voorschrift [...], naargelang van de aard en het doel van de bewaring.

Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „ZMPS”) (wet nr. 91/2012 betreffende internationaal privaatrecht; hierna: „IPR-wet”)

„§ 6

Bevoegdheid van de Tsjechische rechterlijke instanties

- (1) De Tsjechische rechterlijke instanties zijn bevoegd indien volgens de procedurevoorschriften een rechter op het grondgebied van de Tsjechische

Republiek bevoegd is voor de procedure in kwestie, tenzij de bepalingen van deze wet of van een andere wettelijke regeling anders voorschrijft.

Korte uiteenzetting van de feiten en van de procedure in het hoofdgeding

- 1 Op 19 augustus 2017 kochten verzoekers in Duitsland een motorvoertuig op basis van een advertentie. Op 12 september 2017 werd dit voertuig in beslag genomen door de Policie České republiky (politie van de Tsjechische Republiek, Tsjechische Republiek) in verband met de verdenking van een in Frankrijk gepleegde diefstal. Vervolgens gaf de politie het voertuig in bewaring aan de Okresní soud v Českých Budějovicích (rechter in eerste aanleg České Budějovice, Tsjechische Republiek).
- 2 Verzoekers hebben die rechter verzocht om vrijgave van het in bewaring gegeven voertuig. Aangezien in eerdere procedures ook andere personen aanspraak maakten op het voertuig, is voor de vrijgave van het in bewaring gegeven voorwerp de toestemming van alle betrokkenen vereist. In voorkomend geval kan hun toestemming worden vervangen door een rechterlijke beslissing.
- 3 Om die reden hebben verzoekers bij de Okresní soud v Českých Budějovicích tegen de in Frankrijk woonachtige verweerders een vordering ingesteld tot het verkrijgen van vervangende toestemming voor de vrijgave van het in bewaring gegeven voorwerp. Verweerders zijn niet verschenen in die procedure.
- 4 Wegens het verstek van verweerders heeft de rechter in eerste aanleg zich internationaal onbevoegd verklaard en de vordering afgewezen. De Krajský soud v Českých Budějovicích (rechter in tweede aanleg České Budějovice, Tsjechische Republiek) heeft in hoger beroep de beslissing van de rechter in eerste aanleg bevestigd.
- 5 Beide rechterlijke instanties waren het erover eens dat de vordering tot vervanging van de wilsverklaring van verweerders uit haar aard een zuiver civielrechtelijke vordering is, dat er in de onderhavige zaak sprake is van een internationaal element en dat de Brussel I bis-verordening van toepassing is. Volgens die rechterlijke instanties kan de Tsjechische rechter – gelet op de algemene regel *actor sequitur forum rei* (artikel 4, lid 1, van de Brussel I bis-verordening) en de lijst van de toegestane afwijkingen van deze regel (artikel 5, lid 1, van die verordening) – enkel bevoegdheid ontleen aan artikel 26, lid 1, van de Brussel I bis-verordening. Verweerders verschenen evenwel niet in de procedure voor de Tsjechische rechter, zodat er geen rechtsgrondslag voor de internationale bevoegdheid van die rechter voorhanden is.
- 6 Verzoekers hebben bij de verwijzende rechter – de Nejvyšší soud (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Tsjechische Republiek) – voorziening in cassatie ingesteld tegen de beslissing van de rechter in tweede aanleg.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 7 Verzoekers stellen dat de rechter in tweede aanleg blijk heeft gegeven van een onjuiste rechtsopvatting bij de beantwoording van de vraag of de rechterlijke instanties van de Tsjechische Republiek internationaal bevoegd zijn. In dit verband verwijzen zij naar § 299 van wet nr. 292/2013, op grond waarvan de rechter bij wie de procedure over bewaring aanhangig is, bevoegd is in zaken betreffende vervangende toestemming. Volgens verzoekers komt voor de bevoegdheid van de Tsjechische rechterlijke instanties doorslaggevende betekenis toe aan de omstandigheid dat het voorwerp in kwestie overeenkomstig § 80 van het Tsjechische wetboek van strafvordering in bewaring is gegeven aan de Okresní soud v Českých Budějovicích. Derhalve moeten die rechterlijke instanties – gelet op het beginsel *perpetuatio fori* – ook bevoegd worden geacht in een procedure die voortvloeit uit de procedure over bewaring. Verweerders stellen dat de procedure over vervangende toestemming niet resulteert uit de materieelrechtelijke verhouding tussen verzoekers en verweerders, zodat de regels van de Brussel I bis-verordening niet van toepassing zijn.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 8 In het hoofdgeding is het noodzakelijk de vraag te beantwoorden of de Tsjechische rechterlijke instanties bevoegd zijn om dat geding te beslechten. Aan de orde is de kwestie of voor de vaststelling van die bevoegdheid de Brussel I bis-verordening moet worden toegepast en of de Tsjechische rechterlijke instanties bevoegd moeten worden geacht op grond van de bepalingen van deze verordening, alsmede – indien dit het geval is – of hun bevoegdheid moet worden gebaseerd op artikel 8, punt 2, van die verordening, dat niet op dezelfde wijze is geformuleerd in de verschillende taalversies. Indien het Hof van Justitie zou vaststellen dat de Brussel I bis-verordening niet van toepassing is, zou de internationale bevoegdheid van de Tsjechische rechterlijke instanties kunnen worden gebaseerd op § 6, lid 1, van de IPR-wet juncto § 299, lid 2, van wet nr. 292/2013.

Eerste prejudiciële vraag

- 9 Om vast te stellen of in casu de Brussel I bis-verordening van toepassing is, moet eerst worden nagegaan of het hoofdgeding gaat over een burgerlijke of handelszaak.¹ Het lijkt geen twijfel dat de overige voorwaarden voor de toepasselijkheid van die verordening zijn vervuld.

¹ De verwijzende rechter merkt op dat de uit de rechtspraak van het Hof van Justitie voortvloeiende algemene aanwijzingen voor een autonome uitlegging zijn twijfels over de juiste uitlegging van het begrip „burgerlijke en handelszaken” in het hoofdgeding niet wegnemen. In zoverre refereert de verwijzende rechter aan de arresten van 14 oktober 1976, LTU, 29/76, EU:C:1976:137; 3 oktober 2013, Schneider, C- 386/12, EU:C:2013:633, punt 18, en 28 februari 2019, Gradbenišтво Korana, C- 579/17, EU:C:2019:162, punten 46 en 47.

- 10 In het hoofdgeding heeft de politie de wagen van verzoekers namelijk in beslag genomen als een voorwerp dat van belang was voor de strafprocedure. Zodra het voorwerp niet langer noodzakelijk was voor de doeleinden van de verdere strafprocedure, had de strafrechtelijke vervolgingsautoriteit het voertuig in beginsel moeten teruggeven aan verzoekers. In de strafprocedure maakten evenwel ook andere personen aanspraak op de wagen. Derhalve zijn er twijfels gerezen over de vraag aan wie de wagen behoort te worden vrijgegeven. Om die reden heeft die autoriteit hem in gerechtelijke bewaring gegeven.
- 11 De volgende omstandigheden pleiten voor de gevolgtrekking dat het hoofdgeding over vervangende toestemming onder het begrip „burgerlijke en handelszaken” in de zin van artikel 1, lid 1, van de Brussel I bis-verordening valt.
- 12 Volgens de nationale rechtspraak – en meer bepaald het door de Nejvyšší soud uitgebrachte geconsolideerde advies R 24/2007² – is er sprake van gerechtelijke bewaring in de zin van wet nr. 292/2013 wanneer de strafrechtelijke vervolgingsautoriteit een voorwerp in bewaring geeft op grond van § 80 van het Tsjechische wetboek van strafvordering. Het in bewaring geven van het voorwerp in kwestie heeft tot doel twijfels weg te nemen over de vraag wie van de betrokken personen er – op grond van eigendom of een ander recht – aanspraak op kan maken dat het voorwerp aan hem wordt vrijgegeven. Het betreffende voorwerp wordt in bewaring gegeven omdat de strafprocedure er niet toe strekt uitspraak te doen over feitelijke of materieelrechtelijke twijfels over het eigendomsrecht of een ander recht waarop de betrokkenen zich beroepen. De oplossing van dergelijke kwesties behoort principieel tot de bevoegdheid van de civiele rechter.
- 13 De partijen in de civielrechtelijke procedure over het voorwerp dat in bewaring is gegeven op grond van een beslissing van een strafrechtelijke vervolgingsautoriteit, zijn: de persoon die het voorwerp ter beschikking heeft gesteld of aan wie het voorwerp is ontnomen, de persoon die in de strafprocedure aanspraak heeft gemaakt op het voorwerp, en in voorkomend geval tevens de persoon die in de civielrechtelijke procedure aanspraak heeft gemaakt op het voorwerp zonder dat hij dergelijke aanspraak heeft doen gelden tegenover de strafrechtelijke vervolgingsautoriteit. Het orgaan dat het voorwerp in bewaring heeft gegeven (in het hoofdgeding de politie van de Tsjechische Republiek), is geen partij in die procedure.
- 14 Aangezien in het hoofdgeding de wagen in bewaring is gegeven omdat iemand anders dan de ontvangstgerechtigde aanspraak heeft gemaakt op de vrijgave ervan, vereist deze vrijgave de toestemming van alle partijen in de procedure over bewaring – in het hoofdgeding dus ook de in Frankrijk woonachtige verweerders – en in voorkomend geval de bij onherroepelijke rechterlijke beslissing verleende vervangende toestemming. In dit verband waarborgt de bij § 299, lid 2, van wet

² Advies uitgebracht door de civiele en handelskamer van de Nejvyšší soud op 11 oktober 2006, Cijn 203/2005, R 24/2007, CZ:NS:2006:CPJN.203.2005.1.

nr. 292/2013 toegekende exclusieve territoriale bevoegdheid dat over vorderingen tot het verkrijgen van vervangende toestemming voor de vrijgave van een en hetzelfde in bewaring gegeven voorwerp gezamenlijk uitspraak wordt gedaan door één rechter, omdat in bepaalde gevallen meerdere partijen in de procedure over bewaring dergelijke vorderingen hebben ingesteld.

- 15 Volgens de Nejvyšší soud³ is de vordering tot het verkrijgen van vervangende toestemming voor de vrijgave van het in bewaring gegeven voorwerp een procedurele vorm van een tot de rechter gericht verzoek om uitspraak te doen over de vraag aan wie het in bewaring gegeven voorwerp dient te worden vrijgegeven, met andere woorden over de vraag wie de eigendom van dat voorwerp heeft of er een ander recht op kan doen gelden, op basis waarvan de rechter het in bewaring gegeven voorwerp zal vrijgeven. Daarbij is niet van belang dat het eigendomsrecht of een ander recht op het in bewaring gegeven voorwerp in die procedure enkel wordt onderzocht als een preliminaire kwestie en in het dictum van de rechterlijke beslissing tot uitdrukking wordt gebracht in de vorm van de „vervanging van een wilsverklaring”.
- 16 Ter ondersteuning van de zienswijze dat de Brussel I bis-verordening niet van toepassing is op de procedure over de vervangende toestemming voor de vrijgave van het in bewaring gegeven voorwerp, wijst de verwijzende rechter met name op het incidentele karakter van deze procedure ten opzichte van de procedure over bewaring die is ingeleid op grond van bepalingen van het Tsjechische wetboek van strafvordering, alsmede op het risico dat de partijen in de procedure over bewaring strategische beslissingen nemen met het oog op de vaststelling van de bevoegde rechter.
- 17 De verwijzende rechter beklemtoont dat een procedure over vervangende toestemming van een andere persoon voor de vrijgave van het in bewaring gegeven voorwerp slechts mogelijk is indien er een procedure over gerechtelijke bewaring wordt gevoerd. Het gaat om een bij de wet geregelde wijze om de vrijgave van het in gerechtelijke bewaring gegeven voorwerp te verkrijgen, omdat bij gebreke van toestemming van de verweerder voor de vrijgave van dat voorwerp deze toestemming niet kan worden vervangen door een rechterlijke beslissing waarbij wordt vastgesteld wie de eigenaar van het in bewaring gegeven voorwerp is. Zoals de Nejvyšší soud namelijk heeft opgemerkt in voormeld geconsolideerd advies⁴, „is een onherroepelijke rechterlijke beslissing waarbij wordt vastgesteld dat de verzoeker of een andere partij in de gerechtelijke procedure over bewaring de eigendom van het in bewaring gegeven voorwerp heeft, op zichzelf beschouwd geen geldige grondslag om te concluderen dat dit voorwerp zal worden vrijgegeven aan die persoon, aangezien de oplossing van de kwestie wie de eigenaar van het in bewaring gegeven voorwerp is, niet noodzakelijk alle twijfels wegneemt over de vraag of dat voorwerp daadwerkelijk

³ Zie het in voetnoot nr. 2 aangehaalde advies.

⁴ Zie het in voetnoot nr. 2 aangehaalde advies.

aan de betrokken persoon behoort te worden vrijgegeven en of het recht op vrijgave van het in bewaring gegeven voorwerp, in plaats van aan de eigenaar, niet toekomt aan bijvoorbeeld een pandhouder met een retentierecht of aan een faillissementscurator”.

- 18 Er bestaat enige gelijkennis met het arrest van het Hof van Justitie in de zaak Riel.⁵ In dat arrest oordeelde het Hof van Justitie dat een vordering tot vaststelling van het bestaan van een schuldvordering met het oog op de inschrijving daarvan op de lijst van schuldvorderingen in het kader van een insolventieprocedure rechtstreeks voortvloeit uit deze procedure, daarmee nauw samenhangt en haar grondslag vindt in het recht betreffende insolventieprocedures. Evenzo vloeit een vordering tot het verkrijgen van vervangende toestemming voor de vrijgave van het in gerechtelijke bewaring gegeven voorwerp rechtstreeks voort uit de procedure over gerechtelijke bewaring, hangt zij nauw samen met deze procedure en vindt zij haar grondslag in de rechtsregels over gerechtelijke bewaring, die van overeenkomstige toepassing zijn op procedures over gerechtelijke bewaring die zijn ingeleid ten gevolge van handelingen die zijn verricht door strafrechtelijke vervolgingsautoriteiten.
- 19 Tegelijkertijd wijst de verwijzende rechter erop dat de partijen in procedures over bewaring mogelijkwijs ruimte wordt geboden om strategische beslissingen te nemen, indien de internationale bevoegdheid in zaken betreffende vervangende toestemming voor de vrijgave van het in bewaring gegeven voorwerp zou moeten worden vastgesteld op grond van de bevoegdheidsregels van de Brussel I bis-verordening.
- 20 De verwijzende rechter vestigt de aandacht op het feit dat in de zaak die aan de orde is in het hoofdgeding, de Tsjechische partijen in de procedure over bewaring de vrijgave van de in beslag genomen wagen vorderden, en dat in de procedure over vervangende toestemming de Franse partijen in diezelfde procedure de verweerders waren. Indien de Franse partijen de vrijgave van het in bewaring gegeven voorwerp zouden vorderen, zouden zij de Tsjechische partijen moeten dagvaarden. Dit zou de deelnemers aan een procedure over bewaring ertoe kunnen aanzetten om geen vordering tot het verkrijgen van een vervangende wilsverklaring in te stellen, maar integendeel eenvoudigweg te wachten totdat de tegenpartij een procedure inleidt, omdat zij volgens de algemene regel van artikel 4 van de Brussel I bis-verordening zouden worden gedagvaard voor de rechterlijke instanties van hun eigen woonplaats. In normale omstandigheden zou dit geen problemen opleveren, aangezien dit de natuurlijke consequentie is van de bevoegdheidsregels die zijn neergelegd in de Brussel I bis-verordening.
- 21 Het hoofdgeding is evenwel een incidenteel geding ten opzichte van een procedure die wordt gevoerd voor een Tsjechische rechter, van wie de bevoegdheid berust op een handeling van een strafrechtelijke vervolgingsautoriteit en die niet heeft onderzocht of hij internationaal bevoegd is. Zonder het optreden van deze autoriteit zou de internationale bevoegdheid van de rechter anders zijn

⁵ Arrest van 18 september 2019, Riel, C- 47/18, EU:C:2019:754.

vastgesteld wanneer tussen dezelfde personen een vordering tot vrijgave van het in bewaring gegeven voorwerp zou zijn ingesteld. Als de wagen niet door de politie in beslag was genomen, zou hij namelijk in het bezit van verzoekers zijn gebleven en zouden de oorspronkelijke eigenaren uit Frankrijk een revindicatievordering hebben moeten instellen. De uitoefening van publiekrechtelijke bevoegdheden door strafrechtelijke vervolgingsautoriteiten heeft dus invloed op de vaststelling van de internationale bevoegdheid van de rechter, zodat mogelijkwerwijs inbreuk wordt gemaakt op een in beginsel voorzienbare internationale bevoegdheid.

Tweede prejudiciële vraag

- 22 Indien de eerste prejudiciële vraag bevestigend wordt beantwoord, wenst de verwijzende rechter te vernemen of artikel 8, punt 2, van de Brussel I bis-verordening aldus moet worden uitgelegd dat de vordering tot het verkrijgen van vervangende toestemming voor de vrijgave van het in gerechtelijke bewaring gegeven voorwerp, die is ingesteld door een van de partijen in de procedure over de gerechtelijke bewaring van het betreffende voorwerp, een vordering in de zin van die bepaling is jegens de overige partijen in die procedure.
- 23 De twijfels van de verwijzende rechter vloeien voort uit de uiteenlopende bewoordingen van bovengenoemde bepaling in de verschillende taalversies, alsmede uit het feit dat het Hof van Justitie deze bepaling tot nog toe niet heeft uitgelegd.
- 24 In de Tsjechische versie van artikel 8, punt 2, van de Brussel I bis-verordening wordt het begrip „intervenční žaloba” (vordering tot voeging of tussenkomst) gebezigd, zonder dat op enigerlei wijze wordt verwezen naar de hoedanigheid van de verweerder als derde. Evenzo wordt in bijvoorbeeld de Duitse versie het begrip „Interventionsklage” en in de Franse versie het begrip „demande en intervention” gebruikt.
- 25 Daarentegen wordt in de Engelse versie van artikel 8, punt 2, van de Brussel I bis-verordening beklemtoond dat de verweerder de hoedanigheid van derde dient te hebben of dat het moet gaan om een procedure waaraan een derde deelneemt. Een soortgelijke formulering komt bijvoorbeeld ook voor in de Poolse, de Slowaakse of de Kroatische versie.
- 26 Uit de rechtspraak van het Hof van Justitie volgt dat wanneer er verschillen tussen de taalversies bestaan, bij de uitlegging van de bepaling in kwestie rekening moet worden gehouden met de context van deze bepaling en met het doel van de regeling waarvan zij deel uitmaakt.⁶
- 27 Bij zijn poging om het doel van artikel 8, punt 2, van de Brussel I bis-verordening vast te stellen, houdt de verwijzende rechter ook rekening met de vroeger

⁶ Arrest van 27 oktober 1977, Bouchereau, 30/77, EU:C:1977:172, punt 14.

geldende rechtsregels⁷, met de rechtspraak van het Hof van Justitie over het doel van de huidige en van de eerder geldende regeling en met het zogenoemde rapport-Jenard⁸, dat wordt gebruikt als commentaar bij het Executieverdrag en dat aanwijzingen geeft over het doel van dat verdrag. Uit dit rapport volgt onder meer dat het in de loop van de werkzaamheden die voorafgingen aan de totstandkoming van het Executieverdrag, passend werd geacht afzonderlijke bepalingen op te stellen voor borgen en andere derden. Het antwoord op de vraag wat onder het begrip „third-party proceedings” (procedure waarbij derden betrokken zijn) dient te worden verstaan, werd gegeven door te verwijzen naar de artikelen 15 en 16 van het Belgische Gerechtelijk Wetboek, waarin deze procedures worden gedefinieerd als gevallen waarin „een derde persoon partij wordt in het geding”.

- 28 Indien het doel van artikel 8, punt 2, van de verordening met betrekking tot de onderhavige zaak zou worden uitgelegd in het licht van het rapport-Jenard, zou de bevoegdheid van de Tsjechische rechterlijke instanties hoogstwaarschijnlijk niet kunnen worden gebaseerd op die bepaling, aangezien er in een procedure over vervangende toestemming voor de vrijgave van het in bewaring gegeven voorwerp geen derde optreedt, doch enkel sprake is van partijen in het hoofdgeding over bewaring.
- 29 Een andere gevolgtrekking zou evenwel kunnen worden getrokken indien aan voornoemde bepaling een andere autonome uitlegging werd gegeven. De procedure waarbij een vordering tot het verkrijgen van vervangende toestemming voor de vrijgave van het in gerechtelijke bewaring gegeven voorwerp wordt ingesteld, is namelijk een incidentele procedure ten opzichte van de procedure over bewaring. In veel rechtsorden vallen incidentele procedures onder het meer algemene begrip „vordering tot voeging of tussenkomst” in de zin van de Tsjechische versie van de Brussel I bis-verordening.

⁷ Artikel 6, lid 2, van het Verdrag van 27 september 1968 betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (PB 1972, L 299, blz. 32; hierna: „Executieverdrag”) en artikel 6, lid 2, van verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (PB 2001, L 12, blz. 1).

⁸ PB 1979, C 59, blz. 1.